

Evanjelický a. v. cirkevný zbor Levice

Kázeň – ThDr. Martin Riecky

Pôstna večiereň 10

2 M 11 a 2 M 12, 29 – 36

Hospodin riekol Mojžišovi: Ešte jednu ranu uvediem na faraóna a na Egypt, potom vás odtiaľ prepustí, nielenže vás úplne prepustí, ale vyženie vás odtiaľ. Otvorene povedz ľudu, nech muži vyžadujú od susedov a ženy od sused strieborné a zlaté predmety. Hospodin vzbudí u Egyptanov náklonnosť voči ľudu. Mojžiš bol veľmi vážený v Egypte v očiach faraónových služobníkov aj v očiach ľudu. Mojžiš povedal: Takto hovorí Hospodin: O polnoci pôjdem cez Egypt: všetko prvorodené v Egypte zomrie, od prvorodeného faraónovho, ktorý má sedieť na jeho tróne, až po prvorodeného služobnej, ktorá je pri ručnom mlyne, ako aj všetko prvorodené z dobytku. Po celom Egypte bude veľké bedákanie akého ešte nebolo, ani viacej nebude. Proti nikomu z Izraelitov nevyplazí svoj jazyk pes, ani muž, ani hovädo, aby ste poznali, že Hospodin robí rozdiel medzi Egyptanmi a Izraelom. Potom zostúpia všetci títo tvoji služobníci ku mne a budú sa mi klaňať hovoriac: Vyjdi ty a všetok ľud, ktorý ide za tebou. Potom vyjdem. A odišiel od faraóna veľmi nahnevaný. Hospodin riekol Mojžišovi: Faraón vás nepočúvne, aby sa rozmnožili moje zázraky v Egypte. Mojžiš a Áron však robili všetky tie zázraky pred faraónom, ale Hospodin zatvrdil faraónovo srdce tak, že neprepustil Izraelitov zo svojej krajiny. O polnoci Hospodin pobil všetko prvorodené v Egypte: od prvorodeného faraónovho, ktorý mal sedieť na jeho tróne, až po prvorodeného väzňa v žalári a to všetko prvorodené zo zvierat. V tú noc vstal faraón, všetci jeho služobníci i všetci Egyptania a nastalo veľké bedákanie v Egypte, lebo nebolo domu, v ktorom by nebol mŕtvy. Hneď v noci zavola Mojžiša a Árona a povedal im: Zoberte sa, odíďte spomedzi môjho ľudu, vy, aj Izraeliti a chodte slúžiť Hospodinovi, ako ste hovorili. Poberte si aj drobný dobytok a rožný statok, ako ste hovorili, chodte a dajte aj mne požehnanie. Aj Egyptania súrili ľud, aby ich čím rýchlejšie prepustil z krajiny, lebo hovorili: Všetci pomrieme. A ľud odnášal svoje cesto skôr, než vykyslo a vahany zabalené do šiat a na pleciach. Izraeliti urobili podľa Mojžišových slov a vyžiadali si od Egyptanov strieborné a zlaté predmety a šatstvo. Hospodin vzbudil u Egyptanov náklonnosť voči ľudu, takže splnili ich žiadosti. Tak olúpili Egyptanov.

Bratia a sestry

Prichádza posledný Boží zásah, ktorý oznamuje smrť prvorodených v Egypte. Jasne pritom vidíme opäť rozdiel medzi Egyptanmi, ktorí boli postihnutí a medzi Izraelitami, ktorí boli zachránení. Skrátka tu to bolo jasne viditeľné, že Hospodinovi sa nemôže rovnať nikto na celom svete, ani faraón. Hospodin je síce Bohom milostivým, ale faraón sa musel naučiť, že v dejinách sveta rozhoduje vôľa Božia a nie vôľa faraónova. Celý Egypt sa v tomto zápase postavil na stranu faraóna, preto bol celý Egypt postihnutý Božími súdmi. S výnimkou provincie Góšen, v ktorej bývali Izraeliti.

Pán Boh vedie Izraelitov k tomu, aby si vypýtali od svojich susedov zlato a striebro. Bolo to akési odškodnenie za všetky tie roky, počas ktorých bezplatne otročili v Egypte ako otroci. Všimnime si, o aké zlato a striebro sa jednalo. Je pravdepodobné, že v bežných domácnostiach sa veľa zlata a striebra nenachádzalo. Pokiaľ niečo také vlastnili, jednalo sa o kultické predmety, o amulety, ktoré sa spájali s vierou v egyptských bohov. Hospodin týmto spôsobom zbavuje Egyptanov ich fiktívnej ochrany a dáva im poznať svoju zvrchovanosť nad pohanským náboženstvom Egyptanov.

V 3. verši je spomenutá zaujímavá zmienka na adresu Mojžiša: *Mojžiš bol veľmi vážený v Egypte v očiach faraónových služobníkov aj v očiach ľudu (3. v.)*. Mojžiš bol teda v Egypte pokladaný za významného muža. Je to veľmi dobré, keď Boží služobníci žijú takým spôsobom života, ktorý vzbudzuje úctu neveriaceho sveta okolo nich. Vidia neveriaci ľudia na našom živote Krista? Alebo čítajú na našom živote zlé spôsoby? Neveriaci svet každého z nás veľmi dôkladne pozoruje. Je preto dôležité, aby sme svojimi dôrazmi života neboli nikomu na hanbu a pohoršenie. Aby sme sa im

Evanjelický a. v. cirkevný zbor Levice

Kázeň – ThDr. Martin Riecky

dokonca nestali prekážkou na ceste viery. Keď by sa na nás pozreli a povedali: „No ak takto sa správajú kresťania, potom nechcem byť jedným z nich.“ Skôr by malo platiť opačné pri pohľade na nás: „Ak takto žijú kresťania, aj ja chcem patriť k nim.“

Ďalej čítame v texte slová: *Takto hovorí Hospodin: O polnoci pôjdem cez Egypt, všetko prvorodené v Egypte zomrie, od prvorodeného faraónovho, ktorý má sedieť na jeho tróne až po prvorodeného služobnej, ktorá je pri ručnom mlyne, ako aj všetko prvorodené z dobytky (5. v.).* Egypťania mohli byť z týchto slov pohoršení: „Čo to oznamuje faraón Mojžišovi? Veď všetko prvorodené, ľudia a zvieratá patria bohom Egypta? Ako si cudzí Boh môže nárokovať na vlastníctvo egyptských bohov? Veď faraón bol pokladaný za vtelenie slnečného boha Re a jeho osoba bola zárukou prosperu Egypta. Keby zomrel jeho prvorodený syn, čo by potom zostalo Egyptu? Kam by sa stratila všetka jeho moc?“

Mojžiš teda opäť stojí pred faraónovou tvárou, aj keď mu pri deviatej rane faraón povedal, že ak sa pred ním ešte raz ukáže, dá ho zabiť. Lenže Mojžiš teraz neprichádza iba ako faraónov poddaný. Mojžiš však prichádza ako posol Božích súdov, ako vyslanec neba. Znovu však urobil Hospodin rozdiel medzi Egypťanmi a Izraelitami v spôsobe usmrtenia prvorodených. V čom bude tento rozdiel spočívať? Vyhnú sa teda anjeli smrti zemi Góšen, v ktorej žili Izraeliti? Nie. Budú sa anjeli smrti pýtať na vierovyznanie jednotlivých obyvateľov žijúcich v domoch? Nie. Rozhodne iba jediná vec: „krv obetovaných baránkov na verajách izraelských domácností.“ Na tomto mieste sa teda začína rozvíjať jeden z najstarších sviatkov Izraelitov, ktorý po stáročiach ukazuje na Ježiša Krista.

Sám Hospodin vyslobodil prostredníctvom Mojžiša svoj národ z Egypta. Urobil tak prostredníctvom krvi. Krv bola prostriedkom, ktorý odvrátil záhubu od izraelských domácností, čo zmenilo faraónovo stanovisko a prepustil Izrael z krajiny otroctva. Keď Izraeliti prišli kedysi do Egypta, boli jednou rodinou. Keď z Egypta odchádzali, boli veľkým národom. Pán Boh od začiatku položil veľký dôraz na rodinu, pretože rodina je základnou bunkou spoločnosti, podobne ako tehla je základným materiálom pri stavbe. Hovorí sa, že žiadny národ nie je taký silný, ako jeho rodiny. Platí to v súčasnosti, ale aj v minulosti, pretože keď Izraeliti odchádzali z Egypta, boli národom silných rodín. Pre Izrael však bola dôležitá aj tá skutočnosť, že vo viere patrili do tej Božej rodiny, patrili Hospodinovi.

Keď anjel zhubca prechádzal v noci Egyptskou krajinou, zabíjal všetko prvorodené z ľudského pokolenia, ako aj z dobytky. Všetko prvorodené padlo k zemi a už sa viac nepostavilo. Jedine izraelské rodiny vedeli o spôsobe, ako sa vyhnúť tejto poslednej 10. egyptskej rane. Každá rodina si mala zarezať malého bezchybného baránka a jeho krvou potrieť veraje svojich príbytkov. Keď anjel ničiteľ videl takto poznačené domácnosti, tie potom obišiel a nikto v nich nezomrel. Ich viera v baránkovu krv ich zachránila od smrti.

Na ďalší deň keď zomrel faraónov syn a všetko prvorodené z Egypta, bolo už všetkého dosť. Desiata rana bola súdom nad všetkými egyptskými bohmi. O mnohých sme si hovorili v priebehu predchádzajúcich egyptských rán. Strata prvorodených synov a dobytky mala veľké teologické dôsledky. Ukázala neschopnosť pohanských bohov, z ktorých mnohí boli zobrazovaní v podobe zvierat, ochrániť svojich uctievačov pred celonárodnou tragédiou. Veľký smútok nad smrťou svojich prvorodených mohol znamenať aj nárek nad národnými bohmi Egypta, ktorí nedokázali zabrániť ani tejto najničivejšej rane.

Faraón už ďalej nevyjednáva s Mojžišom, iba mu odkazuje slová: *Zoberte sa a odíďte spomedzi ľudu, vy, i Izraeliti chodte slúžiť Hospodinovi, ako ste hovorili. Poberte si aj drobný dobytok a rožný statok, ako ste hovorili, chodte a dajte aj mne požehnanie (2 M 12, 31-32).* Faraónovo srdce však nebolo pritom skutočne naplnené pokáním. Aj keď na jednej strane prosí o požehnanie od Hospodina. Neskôr svoj čin olútoval a vypravil svoje vojsko, aby Izraelitov priviedlo

Evanjelický a. v. cirkevný zbor Levice

Kázeň – ThDr. Martin Riecky

späť. Preto aj naše ľudské pokánie pred Pánom Bohom by nemalo byť iba zbožným divadielkom. Pokiaľ vyznávam svoje hriechy, zmením svoj život. Ak hrám pred Bohom a ľuďmi iba divadlo, nič vo svojom živote meniť nebudem.

Ako som už spomenul, udalosti tejto desiatej rany majú základ v Izraelskom sviatku Pesach. Odvtedy až dodnes si ho každoročne pripomína každá Izraelská rodina. Pije kalich s vínom na pamiatku krvi baránka, ktorá ich v Egypte ochránila pred smrťou. Jedia nekvasený chlieb, ktorý im pripomína skutočnosť, kedy tak rýchlo po 10. rane utekali z Egypta, že zamiesené cesto nestihlo vykysnúť.

Aj Pán Ježiš Kristus, spolu so svojimi učeníkmi oslavoval sviatok Paschy. Pred svojou smrťou sa zišiel s učeníkmi vo dvorane, kde jedli spolu spomenuté paschálne jedlá. Pán Ježiš však túto slávnosť zmenil. O nekvasenom chlebe povedal: *Veďte, jedzte! Toto je moje telo (Mt 26, 26)*. Po večeri následne zobral kalich s vínom, ktorý predstavoval baránkovu krv a povedal: *Pite všetci z neho! Lebo toto je moja krv novej zmluvy, ktorá sa vylieva za mnohých na odpustenie hriechov (Mt 26, 27-28)*.

Odvtedy kresťania namiesto sviatku Paschy svätia Večeru Pánovu, ktorú prijímajú na službách Božích. Keď baránkova krv ochránila Izraelitov pred smrťou, omnoho viac krv Ježiša Krista nás veriacich ochráni pred večnou smrťou v pekle. Zároveň nás ochraňuje pred všetkým zlým diabolským pôsobením v našom živote. Keď vzývame jej moc, vtedy sa diabol trasie a démoni odstupujú. Boh si nás dookola obohnal hradbami svojej ochrany a práve táto Jeho krv je akoby naším ochranným plášťom.

Nech nás teda spomenuté egyptské rany vedú k pokore voči Pánu Bohu. My si niekedy myslíme, že si môžeme robiť čo chceme a že Pán boh to nevidí. Pri pohľade na egyptské rany sa len musíme v pokore skloniť a modliť sa: „Bože nech sa deje Tvoja vôľa. Nie to, čo ja chcem, ale to, čo Ty chceš.“

AMEN